

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

**Το δάσος είναι η ζωή
Η αναδάσωση είναι επένδυση ζωής**

Αθήνα Οκτώβριος 1998

Αγαπητέ φίλε του δάσους,

Η εναισθησία και το ενδιαφέρον σου για περισσότερα δάση,
μας οδήγησαν στο πρόγραμμα **ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ
ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ**.

Με την συμμετοχή όλων, μπορούμε να δημιουργήσουμε
περισσότερα δάση και να παραδώσουμε στα παιδιά μας ένα
καλύτερο φυσικό περιβάλλον, καλύτερες συνθήκες ζωής.

Με τη φυσική αγωγή, αγαυεύονται και δημιουργούνται
νέα δάση.

Φιτεύοντας, όμως ο καθένας μας από ένα δέντρο
δημιουργούμε επι πλέον πάνω από 200.000 στρέμματα νέων
δασών.

Σκοπός του προγράμματος **ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ
ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ** είναι η δημιουργία περισσότερων δασών και
καλύτερων συνθηκών ζωής.

Η συμμετοχή σου στην νέα αυτή προσπάθεια είναι πολύτιμη και
πιστεύουμε στην επιτυχία της.

Σας περιμένουμε όλους με πολλές ευχές και ευχαριστίες.

ΔΗΜ.ΣΩΤΗΡΛΗΣ
Υφυπουργός Γεωργίας

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗΣ

Γενικά

Όπως είναι γνωστό, κάθε χρόνο, πραγματοποιούνται αρκετές εξορμήσεις δενδροφυτεύσεων, από διαφόρους ενδιαφερομένους .

Το γενικότερο όμως ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε πρόσφατα και κυρίως μετά από τις μεγάλες καταστροφές των δασών από πυρκαγιές, κατά διάρκεια του καλοκαιριού του 1998, οδήγησαν τη Δασική Υπηρεσία στην κατάρτιση ενός ειδικού αναδασωτικού προγράμματος με τίτλο "Εθελοντική Αναδάσωση", η υλοποίηση του οποίου αρχίζει αμέσως, από το φθινόπωρο του 1998.

Το νέο αυτό πρόγραμμα, της Εθελοντικής Αναδάσωσης, αποτελεί μια συστηματική, νέα προσπάθεια της Δασικής Υπηρεσίας, με ξεχωριστή σημασία.

Στηρίζεται στην εθελοντική προσφορά και συμμετοχή όλων στην αναδασωτική προσπάθεια και βέβαια μπορεί καθένας να φανταστεί την τεράστια και πολύπλευρη σημασία μιας τέτοιας συμμετοχής.

Σκοπός

Κύριος σκοπός του αναδασωτικού αυτού προγράμματος είναι:

1. Η φύτευση κάθε χρόνο περισσότερων φυτών.
2. Η αναδάσωση των καταστραφέντων δασικών εκτάσεων.
3. Η δημιουργία νέων δασών και κυρίως περιαστικών.
4. Η περαιτέρω ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού.
5. Η ανάπτυξη καλύτερων σχέσεων με τα δάση.
6. Η συνεχής συμμετοχή του κοινού στην προστασία και αξιοποίηση των δασών.
7. Η δυνατότητα προσέλκυσης του ενδιαφέροντος και η ευκαιρία της χαράς της δημιουργίας από τους ενδιαφερόμενους.

Η επιτυχία των σκοπών αυτών, επιδιώκεται:

- α. Με την μεγαλύτερη δυνατή δημιουργική προσφορά,
- β. Με την αποτελεσματικότερη συμμετοχή των ενδιαφερομένων, και
- γ. Με την ανάπτυξη της αγάπης προς το δάσος.

Χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κύρια και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προγράμματος αυτού είναι:
α. Όλες οι αναδασωτικές εθελοντικές εργασίες θα πραγματοποιηθούν μετά από ειδικές σχετικές μελέτες,

β. Οι περιοχές όπου θα γίνουν οι αναδασώσεις θα επιλεγούν ώστε να είναι κατάλληλες, και

γ. Τα είδη των φυτών που θα φυτευτούν θα έχουν προσδιορισθεί από τις σχετικές μελέτες που θα προηγηθούν.

δ. Η οργάνωση και συστηματοποίηση της όλης αναδασωτικής προσπάθειας, με την υιοθέτηση περιοχών και τη συνεχή συμμετοχή.

ε. Το πρόγραμμα "Εθελοντική Αναδάσωση" είναι συνεχούς διάρκειας και συγκεκριμένα, κάθε χρόνο θα πραγματοποιούνται αναδασωτικές εργασίες και θα υιοθετούνται νέες περιοχές, ενώ παράλληλα θα συνεχίζονται οι εργασίες στις προηγούμενες.

Περιεχόμενο

Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει τη συμμετοχή όλων και κυρίως οργανωμένων ομάδων, όπως μαθητών, μελών σωματείων, κλπ.

Σύμφωνα με το σχετικό πρόγραμμα:

1. Η Δασική Υπηρεσία επιλέγει τις περιοχές για αναδάσωση και συντάσσει τις απαιτούμενες σχετικές ειδικές μελέτες.
2. Ορίζεται από τη Δασική Υπηρεσία συγκεκριμένη έκταση για κάθε φορέα Εθελοντικής Αναδάσωσης, την οποία αναλαμβάνει - υιοθετεί για την αναδάσωσή της, την περιποίηση των φυτών, την προστασία κλπ.
3. Για κάθε ενδιαφερόμενο φορέα θα ορισθεί ένας δασικός υπάλληλος με τον οποίο θα συνεργάζεται, για ενημέρωση και εξυπηρέτηση.
4. Πριν από κάθε εξόρμηση δενδροφύτευσης μπορεί να οργανώνεται ειδική συνάντηση ενημέρωσης (με ομιλίες, συζητήσεις προβολή σχετικών ταινιών, κλπ)
5. Οι εξορμήσεις δενδροφυτεύσεων θα οργανώνονται από τη Δασική Υπηρεσία, αφού θα έχουν προετοιμασθεί οι περιοχές, θα έχουν γίνει οι λάκκοι, θα έχουν μεταφερθεί επί τόπου τα φυτά, τα εργαλεία, κλπ.

Τα δάση μας

Η Πατρίδα μας φημιζόταν για τα πλούσια και απέραντα δάση που είχε κατά την αρχαιότητα.

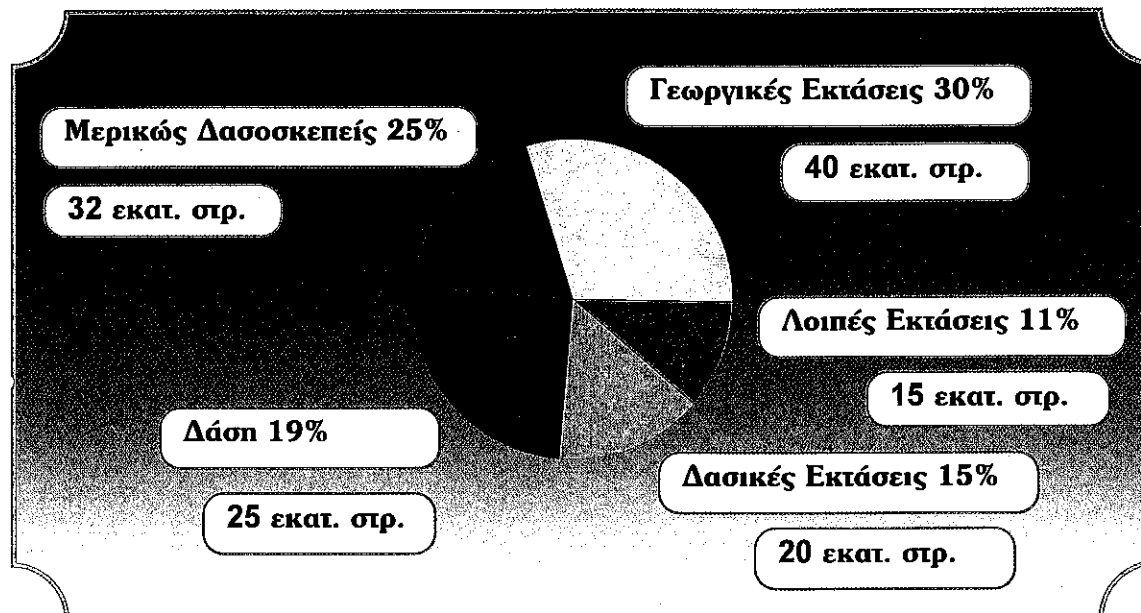
Οι διάφορες, όμως, καταστροφές από ληστρικές υλοτομίες, αλόγιστες εκχερσώσεις και κυρίως από συνεχείς πυρκαγιές, είχαν σαν αποτέλεσμα την υποβάθμιση, τον περιορισμό και την εξαφάνισή τους.

Έτσι φθάσαμε στη σημερινή πραγματικότητα που τα δάση καλύπτουν μόνο το 19% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι κλιματολογικές και εδαφολογικές συνθήκες που επικρατούν στη Χώρα μας δεν εμποδίζουν την ανάπτυξη και επέκταση των δασών μας.

Μόνο λοιπόν από μας εξαρτάται να διατηρήσουμε και να αυξήσουμε τα δάση μας.

Όλοι μας πρέπει και μπορούμε να βοηθήσουμε στην αποτελεσματική προστασία των δασών μας, στη δημιουργία νέων και στη σωστή αξιοποίησή τους.

Τι είναι δάσος

* Δέντρα, θάμνοι και άλλοι φυτικοί και ζωικοί οργανισμοί μαζί με το έδαφος και το κλίμα, σε επίδραση και εξάρτηση μεταξύ τους.

* Ένα σύνολο με δικιά του ζωή και με σημαντικό ρόλο στη διατήρηση ισορροπίας στη φύση.

* Ανανεώσιμος φυσικός πόρος και σπουδαίος συντελεστής οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης.

* Πολύτιμη πηγή υγείας, αναψυχής, ομορφιάς, ζωής.

* Προστασίας του περιβάλλοντος και της άγριας ζωής.

Το δάσος δεν είναι μόνο δέντρα. Είναι ένα σύνολο από δέντρα, θάμνους, φρύγανα, χόρτα, έδαφος και άλλους φυτικούς και ζωικούς οργανισμούς που επηρεάζονται και εξαρτώνται μεταξύ τους κάτω από την επίδραση κλιματολογικών συνθηκών (όπως θερμοκρασία, βροχή, υγρασία, χιόνι κ.α.) και άλλων παραγόντων (όπως είναι ο άνθρωπος κ.α.).

Το δάσος λοιπόν είναι ένα σύνολο πολυσύνθετο, με δική του ζωή και με ξεχωριστή θέση, ρόλο και σημασία μέσα στη φύση.

Είναι ένα ξεχωριστό σύνολο μέσα στο φυσικό περιβάλλον, ένα φυσικό οικοσύστημα, με τεράστιο ενδιαφέρον για την ισορροπία στη φύση, με πολύπλευρη προσφορά και ωφέλειες για τη ζωή μας.

Τα δάση, με τις διάφορες δασικές παραγωγικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικοπολιτιστικές λειτουργίες τους, αποτελούν πολύτιμο ανανεώσιμο φυσικό πόρο, με τεράστιες δυνατότητες που αξιοποιούμενες κατάλληλα, συμβάλλουν ουσιαστικά και σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου, στη δημιουργία συνθηκών καλύτερης ζωής.

Το Δάσος

Η σημασία και η αξία του δάσους εκφράζεται μέσα από τις διάφορες λειτουργίες του (περιβαλλοντικές, παραγωγικές, κοινωνικοπολιτιστικές).

1.- Παράγει το απαραίτητο και αναπικατάστατο για τη ζωή μας οξυγόνο ενώ δεσμεύει το επικίνδυνο για τη ζωή διοξείδιο του άνθρακα.

Δάσος 1 στρέμματος σε ένα χρόνο δεσμεύει από την ατμόσφαιρα περίπου 400 κιλά διοξείδιο του άνθρακα και το μετατρέπει -με τη φωτοσύνθεση- σε 400 κιλά περίπου οξυγόνου, από το οποίο περισσότερο από το μισό (περίπου 250 κιλά) μένει ελεύθερο - όσο χρειάζεται (καταναλώνει) ένας άνθρωπος σε ένα χρόνο.

2.- Μειώνει την ένταση του φωτός και επιδρά στη σύνθεσή του, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερο φωτοκλίμα.

- Η μείωση της έντασης του φωτός είναι ανάλογη με το είδος των δένδρων και την πυκνότητα. Σε δάσος με πεύκα φθάνει το 50% ενώ σε δάσος με οξυές το 90%.

- Το φύλλωμα του δάσους απορροφά πιο πολύ την ερυθρά και λιγότερο την πράσινη ακτινοβολία με αποτέλεσμα το φως στο δάσος να είναι πιο πλούσιο σε πράσινη ακτινοβολία και έτσι πιο ευχάριστο και ξεκούραστο και να επιδρά ηρεμιστικά.

3.- Απορροφά και εξουδετερώνει διάφορες επιβλαβείς ουσίες

Σ' ένα χρόνο:

- Ένα στρέμμα δάσους απορροφά πάνω από 400 κιλά διοξείδιο του άνθρακα και το μετατρέπει σε οξυγόνο.

- Ένα στρέμμα δάσους από πεύκα μπορεί να συγκρατήσει 3.200 κιλά και δάσος ξυάς 6.400 κιλά από στερεά σωματίδια (σκόνη).

- Ένα στρέμμα δάσους ερυθρελάτης απορροφά 25 κιλά διοξείδιο του θείου και άλλων οξειδίων, ενώ δάσος λεύκης μέχρι 19,3 κιλά.

4.- Αμβλύνει τις ακραίες θερμοκρασίες, μειώνει τις μεγάλες, αυξάνει τις μικρές και παρεμποδίζει το σχημασμό δρόσου και πάχνης.

- Το δάσος συγκροτεί μεγάλο μέρος της ηλιακής ακτινοβολίας και παρεμποδίζει τη γήινη ακτινοβολία. Έτσι το καλοκαίρι π.χ. η θερμοκρασία στο δάσος μπορεί να είναι μικρότερη και πάνω από 10 βαθμούς Κελσίου από ότι στο ύπαιθρο.

5.- Μειώνει την ένταση του ανέμου

- Η κίνηση του ανέμου μέσα σε δάσος πεύκης σταματά τελείως σε απόσταση 150 μέτρων, σε δάσος ελάτης η απόσταση φθάνει τα 120μ. και σε μικτό δάσος ελάτης και ερυθρελάτης μόνο τα 40-50 μέτρα.

- Μετά από το δάσος (στην υπήνεμη πλευρά) και σε απόσταση 400 περίπου μέτρων, η ένταση του ανέμου μειώνεται στο 12-15% της αρχικής του, δηλαδή περίπου σε απόσταση 15πλάσια του ύψους των δένδρων του δάσους.

- Μειώνει τους θορύβους.

- Ζώνη δάσους από κωνοφόρα δένδρα που έχει πλάτος 30μ. μειώνει την ένταση του θορύβου κατά 5-6 DESIBELS , ενώ σε ζώνη πλάτους 100μ. η μείωση της έντασης μπορεί να φθάσει και τα 30 DESIBELS.

6.- Αυξάνει τις βροχές, μετατρέπει σε βροχή (βροχοομίχλη), την υγρασία του αέρα και υγραποιεί την ομίχλη.

- Οι βροχές (ανάλογα με το ανάγλυφο του εδάφους) αυξάνονται από τα δάση μέχρι 6% ενώ η βροχοομίχλη μπορεί να ξεπεράσει και το ετήσιο ύψος βροχής.

7.- Συγκρατεί το νερό της βροχής και δεν το αφήνει να πέφτει με δύναμη στο έδαφος και να το διαβρώνει.

- Το φύλλωμα μπορεί να συγκρατήσει μέχρι και 3 χιλιοστά ή μέχρι και το 50% της βροχής ενώ ένα πολύ μικρό μέρος απορρέει επιφανειακά (περίπου 10-20%) αποτρέποντας έτσι το σχηματισμό πλημμυρών.

8.- Ενισχύει τα υπόγεια νερά.

- Το μεγαλύτερο μέρος του νερού της βροχής με τη βοήθεια της βλάστησης απορροφάται από το έδαφος και εμπλουτίζονται τα υπόγεια νερά (που πέρνουμε με τις πηγές και τα φρεάτια). Σ' αυτό βοηθά το δάσος με το έδαφός του που είναι σαν σφουγγάρι και βοηθά στην απορρόφηση του νερού.

9.- Βελτιώνει την ποιότητα του νερού, ενεργεί σαν μικροβιολογικό χημικό και φυσικό φίλτρο του νερού.

- Το νερό από το δάσος, έχει ευνοικότερη αντίδραση ΡΗ, μειωμένη συγκέντρωση αμμωνιακών και νιτρικών αλάτων και περισσότερα ωφέλιμα ιόντα ορυκτών ουσιών και το σπουδαιότερο πολύ λιγότερα κωλοβακτηρίδια π.χ. σε ένα λίτρο νερού από υπαίθριο περιβάλλον βρέθηκαν 920 σπόρια κωλοβακτηρίων ενώ από δάσος δρυός μόνο 9.

10.- Συγκρατεί το έδαφος και εμποδίζει τη διάβρωση.

Σε δάσος φυλλοβόλων δένδρων παρατηρήθηκε διάβρωση 5 κιλών εδάφους σε ένα στρέμμα, σε αναδάσωση με πεύκα ενός κιλού, ενώ σε γεωργικό έδαφος χιλίων κιλών και σε βοσκότοπο 80 κιλών.

Στη χώρα μας η καταστροφή από τη διάβρωση υπολογίζεται σε 50.000. - 100.000 στρ. το χρόνο, δηλ.χάνουμε τόση έκταση όση είναι η έκταση ενός μικρού νησιού μας.

11.-Εμποδίζει την εξάτμιση της υγρασίας του εδάφους και την αυξάνει

Η μείωση της εξάτμισης της υγρασίας του εδάφους κάτω από το δάσος φθάνει το 40-50% εκείνης του εξωδασικού εδάφους. Έτσι έχουμε και αυξημένη υγρασία στο έδαφος του δάσους (μέχρι και 24%).

12.- Δεν εξαντλεί το έδαφος και βοηθά στην δημιουργία νέου εδάφους

Με τις βιολογικές λειτουργίες του δάσους έχουμε την ανακύκλωση των θρεπτικών συστατικών.

Σε δάσος πλατυφύλλων δένδρων, από τα φύλλα που πέφτουν ενισχύεται το έδαφος με 250-450 κιλά ξηρή οργανική ουσία σε κάθε στρέμμα το χρόνο.

Η οργανική ουσία επίσης που παράγεται από την υποβλάστηση σε δάση φυλλοβόλων δένδρων φθάνει τα 20 κιλά ενώ σε δάση κωνοφόρων 100 κιλά τέφρα το χρόνο σε κάθε στρέμμα.

13.-Εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες για την προστασία, διατροφή και διατήρηση πολλών ζωικών οργανισμών.

Ανάλογα με το δάσος, τις γεωλογικές και κλιματικές συνθήκες, έχουμε και την ανάλογη παρουσία διαφόρων ζώων, μικρών και μεγάλων, τετράποδα και φτερωτά, ασπόνδυλα κ.α.

Ιδιαίτερα εντυπωσιακή είναι και η παρουσία διαφόρων μικροοργανισμών (μύκητες κ.λ.π.) π.χ. σε ένα τετραγωνικό μέτρο φυλλάδας σε δάσος με πεύκα 35εκ.ατ., σε δάσος δρυός 84εκ. και σε μικτό 240 εκατομμύρια.

14.- Παράγει σημαντικές ποσότητες βιομάζας, μας προσφέρει διάφορα δασικά προϊόντα και δεσμεύει ενέργεια

Κατά μέσο όρο ένα στρέμμα δάσους, στην εύκρατη ζώνη παράγει 600 - 2.500 κιλά βιομάζας το χρόνο.

Σε δάσος φυλλοβόλων έχουμε 1.600 γραμ. και σε δάσος κωνοφόρων 800 γραμ. βιομάζας το χρόνο για κάθε τετραγωνικό μέτρο και αντίστοιχη ενέργεια 6.600 και 3.400 kcal.

Τα δάση στη χώρα μας, μας δίνουν το χρόνο πάνω από 3.000.000 κυβικά μέτρα ξύλο, 2.500.000 κυβικά μέτρα καυσόξυλα, 13.000 τόννους ρετοίνη κ.α.

15.-Δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες διατήρησης διαφόρων φυτικών ειδών

Οι πληθυσμοί των δένδρων προσδιορίζουν τη φυσιογνωμία του δάσους και αποτελούν το βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα των δασικών οικοσυστημάτων. Αλλά και η υποβλάστηση χαρακτηρίζεται συνήθως από μεγάλη ποικιλία φυτικών ειδών που διατηρούν την ικανότητα αφομοίωσης με φως μέχρι και 5-10% του φωτός της υπαίθρου.

Το δάσος με τις διάφορες παραγωγικές, περιβαλλοντικές, κοινωνικοπολιτισμικές λειτουργίες του:

- 1. Δημιουργεί υγιεινές συνθήκες εργασίας και διαβίωσης.
- 2. Προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης, δημιουργίας, άθλησης, αναψυχής.
- 3. Εμποδίζει τη δημιουργία χαράδρων και πλημμυρών.
- 4. Βοηθά στη διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας στη φύση.
- 5. Εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες διατήρησης πλοήγουας κλωρίδας και πανίδας.
- 6. Προσφέρει ποικίλα προϊόντα (ξύλο κ.λ.π.) για τη ζωή και την πρόοδο.
- 7. Συμβάλλει στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη.

Το δάσος είναι η ζωή μας

Συμμετέχω στην Αναδάσωση

- (1) Για περισσότερο οξυγόνο και καθαρό φυσικό περιβάλλον
- (2) Για περισσότερη ομορφιά και υγεία στη ζωή μας
- (3) Για καλύτερες συνθήκες ζωής και προόδου
- (4) Για την αποτροπή πλημμυρών και διαβρώσεων
- (5) Για τη διατήρηση της πολύτιμης κλωρίδας και πανίδας
- (6) Για να σταματήσει η υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος
- (7) Για τη διατήρηση της βιολογικής ισορροπίας στη φύση
- (8) Και για πολλούς άλλους λόγους

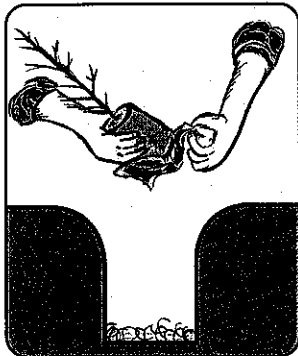
**Πάρε και σύ μέρος στην
αναδάσωση Τώρα
προτού να είναι αργά**

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

1. Υπουργείο Γεωργίας
Αχαρνών 2, πλ. Βάθης
τηλ. 5230365, 5230472 Fax: 5247708
2. Δ/ση Αναδασώσεων Αττικής
Αγ. Λαύρας 66 Άνω Πατίσια
τηλ. 2283945 Fax: 2284861

Φίλε εθελοντή

1. Ρίξε στον πάτο του λάκκου λίγο απο το φρεσκοσκασμένο χώμα υπολογίζοντας βέβαια να χωράει η μπάλα του φυτού.
2. Αφαίρεσε προσεκτικά το πλαστικό περίβλημα, χωρίς να διαλυθεί το χώμα (βώλος) γύρω απο τις ρίζες.
3. Τοποθέτησε το δενδρύλλιο, κρατώντας το απο το σημείο μεταξύ των ριζών και του φυλλώματος, στο μέσο του λάκκου κατακόρυφα και ρίξε χώμα γύρω του πιέζοντάς το με τα χέρια σου, για να στερεωθεί.
4. Συνέχισε να ρίχνεις χώμα και να το συμπιέζεις γύρω απο το φυτό, μέχρι που ο ριζικός κόμβος του φυτού να είναι 10 εκατοστά περίπου βαθύτερα απο την επιφάνεια του εδάφους.
5. Σχημάτισε λεκάνη διαμέτρου περίπου 60 εκατοστών γύρω από το φυτό για να συγκρατούνται τα νερά της βροχής.

**ΔΑΣ ΦΥΤΕΨΟΥΜΕ ΟΛΟΙ ΑΠΟ ΕΝΑ ΔΕΝΤΡΟ
ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΔΑΣΗ - ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΖΩΗ**

Έκδοση:
Υπουργείο Γεωργίας
Γενική Γραμματεία Δασών
& Φυσικού Περιβάλλοντος
Γενική Δ/ση Ανάπτυξης
& Προστασίας Δασών
Τμήμα:
Δασικών Εφαρμογών
Επιμέλεια ύλης:
Αστ. Ζάχαρης - Δασολόγος
Συ συνεργάτες
Οικονόμου Ειρήνη - Δασολόγος
Καψάλης Δημήτρης - Δασοπόνος
Μπάκας Ιωάννης - Χειριστής οπτικ/κών μέσων
Καλλιτεχνική Επιμέλεια - Επιμέλεια Έκδοσης
Σελιδοποίηση - Σκίτσα
Θεοδότου Μαρίνος

**Η συμμετοχή σου
στην αναδάσωση
είναι:**

**Ανάγκη
για ένα καλύτερο
σήμερα για μας**

**Υποχρέωση
για ένα ελπιδοφόρο
αύριο των παιδιών μας**

**Ελπίδα
για το μέλλον
του τόπου μας**